

WOJEWODA MAZOWIECKI

LEX.P.4131.23.2013.PM

Warszawa, 19 września 2013

Rada Gminy Siemiątkowo
Ul. Władysława Reymonta 3A
09-135 Siemiątkowo

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013, poz. 594 i 645)

stwierdzam nieważność

Uchwały Nr XXV.27.2013 Rady Gminy Siemiątkowo z dnia 21 sierpnia 2013 r. w sprawie *zlecenia realizacji zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

Uzasadnienie

Dokonując kontroli zaskarżonej uchwały w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na jej podstawę prawną, w której przywołany został art. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z treścią ustępu 1 przywołanego przepisu pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190. W przypadku gdy wyznaczonym na podstawie ust. 1 podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej, w ośrodku można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej (ust.2). Praca z rodziną prowadzona jest w szczególności w formie: 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego; 2) terapii i mediacji; 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych; 4) pomocy prawnej szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi” (ust.3).

Z kolei zgodnie z art. 190 cytowanej ustawy organy jednostek samorządu terytorialnego mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1:

1) organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej;

2) osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w RP, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej.

Cała merytoryczna treść badanej uchwały została zawarta w §1, zgodnie z którym „Zleca się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Siemiatkowie realizację zadań z zakresu administracji publicznej wspierania rodzin, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”.

Należy podzielić stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp., zawarte w prawomocnym wyroku II SA/Go 311/12, który stwierdził, iż „ustawodawca zgodnie z art. 10 w zw. z art., 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pozostawił radzie gminy wybór co do podmiotu, który realizować ma zadanie pracy z rodziną. Jeżeli podmiotem realizującym to zadanie ma być ośrodek pomocy społecznej, tak jak ma to miejsce w przedmiotowej uchwale, wówczas przyjęć należy, że rada gminy nie powinna podejmować odrębnej uchwały, ale wpisać ośrodkowi nowe zadanie dokonując zmiany zapisów wcześniej uchwalonego statutu ośrodka pomocy społecznej”.

Wskazać należy przy tym, że status prawny oraz zakres działania ośrodków pomocy społecznej jest ściśle uregulowany w przepisach rangi ustawowej. Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2013, poz. 182 i 509) zadania pomocy społecznej w gminie wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Z przytoczonego przepisu wynika zatem, że ośrodkom pomocy społecznej rada gminy nie może ustalać przedmiotowego zakresu ich działania w różnych uchwałach. Z uwagi na ustawowo uregulowany zakres zadań ośrodków pomocy społecznej poszerzenie katalogu tych zadań powinno znaleźć wyraz wprost w ustawie. Przykładami takich przepisów aktualnie obowiązujących jest między innymi art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednakże jak na wstępie wskazano organizowanie pracy z rodziną gmina może również zlecić innemu podmiotowi na podstawie art. 190 ustawy.

Dlatego też w ocenie organu nadzoru powierzenie ośrodkowi pomocy społecznej realizacji zadań związanych z organizowaniem pracy z rodziną winno nastąpić wyłącznie w drodze

zmiany statutu OPS. Wniosek taki wynika także z zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 poz. 885 ze zm.) określającej zasady działania jednostek organizacyjnych gminy – jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Zgodnie z art. 11 ust. 2 w/w ustawy jednostka budżetowa działa na podstawie statutu określającego w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności.

Zmiana bądź powierzenie wykonywania dodatkowych zadań jednostce organizacyjnej, w tym ośrodkowi pomocy społecznej wymaga więc wprowadzenia przez organ stanowiący zmian w uchwałach konstytuujących działalność tej jednostki.

Ośrodki tworzone są na podstawie uchwały rady gminy, która nadaje im statut i przekazuje w zarząd określone mienie. Rada gminy bowiem zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym może wydawać akty prawa miejscowego między innymi w zakresie wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych, organizacji urzędów i instytucji gminnych, zasad zarządu mieniem gminy i zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Ustawa o samorządzie gminnym określa jednoznacznie katalog gminnych aktów prawa miejscowego. Ustawodawca wskazał zatem wprost uchwały rady gminy, normując organizację gminnych jednostek organizacyjnych, które mają rangę prawa miejscowego.

Kontrola legalności przedmiotowej uchwały Nr XXV.27.2013 Rady Gminy Siemiatkowo z dnia 21 sierpnia 2013 r. w sprawie *zlecenia realizacji zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, przeprowadzona przez organ nadzoru, wskazuje, że uchwała wydana została z naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 92 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu Wojewody Mazowieckiego.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Jacek Kozłowski